

ÖABT
2025

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

MEB-AGS ÖABT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
ÖĞRETMENLİĞİ

7
DENEME

TAMAMI
ÇÖZÜMLÜ
ÖZGÜN
SORULAR

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

MEB-AGS ÖABT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TAMAMI ÇÖZÜMLÜ 7 DENEME

ISBN 978-625-6287-97-6

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: 2025, Ankara

Proje-Yayın: Pegem

Dizgi-Grafik-Tasarım: Arzu Orhan Kaya

Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: yayinevi@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sayfa Basım Sanayi Ticaret Ltd. Şti.

İvedik OSB Matbaacılar Sit. 1514. Cad. No: 23-25

Yenimahalle/ANKARA

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 77079

ÖN SÖZ

Değerli Okuyucularımız,

Bu kitap, MEB-AGS ÖABT Türk Dili ve Edebiyatı Alan Bilgisi Testi (ÖABT Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği) kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinmeniz ve soruları kolaylıkla çözebilmeniz amacıyla, farklı soru çeşitleri ile kendinizi geliştirmeniz sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuzluk etmek için hazırlanmıştır.

7 farklı denemeden oluşan kitabımızda; detaylı, güncel ve anlaşılır bir dille yazılan çözümler ile bu denemelerimiz, MEB-AGS ÖABT'de çıkabilecek sorularla konu ve tarz itibarıyla bire bir örtüşmektedir.

Yoğun bir araştırma ve çalışma süreci ile hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüşlerinizi ve önerilerinizi bizimle yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da 0538 594 92 40 numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Pegem Akademi Yayıncılık

İçindekiler

DENEME 1.....	1
ÇÖZÜMLER.....	10
DENEME 2.....	15
ÇÖZÜMLER.....	24
DENEME 3.....	29
ÇÖZÜMLER.....	38
DENEME 4.....	43
ÇÖZÜMLER.....	54
DENEME 5.....	58
ÇÖZÜMLER.....	68
DENEME 6.....	72
ÇÖZÜMLER.....	81
DENEME 7.....	85
ÇÖZÜMLER.....	95
CEVAP ANAHTARI.....	100

1. Cismdin cânsız ni hasıl iy Müslümânlar kim ol
Bir kara tofrak kibidür kim gül ü reyhânı yok

Zulmetî kim çeşme-i hayvânı anıñ bolmagay
Dûzahidür kim yanında ravza-i rıdvânı yok

Bu beyitler aşağıdaki dönemlerden hangisinin dil özelliklerini taşımaktadır?

- A) Uygur Türkçesi
B) Eski Anadolu Türkçesi
C) Osmanlı Türkçesi
D) Karahanlı Türkçesi
E) Çağatay Türkçesi

2. Kimnün ne mikdarka kuvvatı yetse çerigke meded
kılsunlar tep Ömer razhu ewinge bardı. Ne mikdar
kim malı bar erdi ekki ülüş kıldı. Bir ülüşini ehlinge
takı oğlanlarına kodtı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Soru zarfı görevinde kullanılan bir sözcük
B) Belgisiz sıfat görevinde kullanılan bir sözcük
C) İki yer tamlayıcısını bağlayan bağlaç
D) İlgi eki almış zamir
E) Hem iyelik hem belirtme eki almış sözcük

3. Yime yakşı aytmış bu Türk buyrukı

I II
Körür köz yarukı ogul kız okı

III
Ogul kız sakınçı bu tipsiz tengiz

IV V
Ogıl kız sarıg kıldı kızgu mengiz

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük öğrenilen geçmiş zamanla çekimlenmiştir.
B) II. sözcük fiilden türemiş bir isim olup iyelik eki almıştır.
C) III. sözcük geniş zamanın üçüncü tekil şahsı ile çekimlenmiştir.
D) IV. sözcük gövdeden türemiş bir isimdir.
E) V. sözcük yokluk eki almış bir sıfattır.

4. Edgülüg utlı sevinç tegürmiş bolgay erdiniz tep

I II
tedi Han bo savıg eşidip açığı kelip yerinüyü

III
bogzı sıkılıp yığılayu anıñ kûşüşin tilikin takı yme
IV

anca sözletgeli sakınıp turur
V

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangileri parçanın Köktürkçe bir metinden alınmadığının göstergesidir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve V E) IV ve V

5. Orhun Türkçesinde bulunan ön damak genizsili /ñ/ (palatal n) aşağıdaki çağdaş Türk dillerinin hangisinde varlığını korumuştur?

- A) Tuvaca B) Halaçça C) Hakasça
D) Yakutça E) Türkmençe

6. Türuk begler Türuk atin ıtı Tabgaçğı begler Tabgaç
atin tutupan Tabgaç kaganka körmış.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıfat-fiil B) Zarf-fiil C) Edat
D) Zamir E) Sıfat

7. Türuk kara kamag bodun anca timiş. İllig bodun ertim. İlim amtı kanı, kimke ilig kazganur men, tir ermiş.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İsimden isim yapım eki
B) İyelik eki
C) Yönelme durumu eki
D) Belirtme durumu eki
E) Gelecek zaman eki

8. Yime karı kan tip yarlıgkadı. Karı kazgansar oğlu üçün tinez mü? Köñlög birzün, köñlin bertmenler. Ötürü küniçe tıdıgsız birdi.

Bu parçada geçen sözcüklerden hangisi hem iyelik hem de belirtme eki almıştır?

- A) karı B) oğlu C) birzün
D) köñlin E) küniçe

9. (I) Takı eger men Rebbümdin öñin kimersenı dost tutsa erdim Abû Bekrni dost tutgay erdim. (II) Anıñ üçün kim köñlüm Hak Te'âlânır mahabbatı birle müstagrak turur. (III) Heç öngin kimersenır mahabbatı köñlümke sıgmaz. (IV) Velikin İslâmnuñ karındaşlığı takı şefakatı aramızda bar. (V) Takı heç mescid içindeki kapuğlar bâkî kalmasun.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri yüklemnin türüne göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I ve II B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

10. Bardı eren konuk körüp kutka sakar

Kaldı yavuz oyuk körüp evni yıkar

Dîvânü Lugatî't-Türk'ten alınan bu beyitteki altı çizili sözcüklerde görülen ses ve biçim bilgisel özelliklerin benzerleri aşağıdaki metinlerin hangisinde görülmez?

- A) *Atabetü'l-Hakâyık*
B) *Kutadgu Bilig*
C) *Nehcü'l-Ferâdis*
D) *Mukaddimetü'l-Edeb*
E) *Kitâb-ı Dede Korkut*

11. Virmesün Hak kimseye gurbetde yârân acısın
Yollarında öleyin ben baña yârân acısın

Bu beyitteki altı çizili sözcükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Zarf-fiil eki almıştır.
B) Gelecek zaman kipi I. çoğul kişi ekiyle çekimlenmiştir.
C) İstek kipi I. tekil kişi ekiyle çekimlenmiştir.
D) Geniş zaman kipi I. tekil kişi ekiyle çekimlenmiştir.
E) Fiilden fiil yapım eki almıştır.

12. (I) İştüdüm ki bir çakaluñ bir bağ katında ini varıdı. (II) Her gün dîvâr delüğinden girüp yimiş yirdi ve telef iderdi. (III) Bağbân anuñ elinden 'âciz kalmışdı. (IV) Bir gün nâgâh geldi gördi kim çakal üzüm yimiş dahı gaflet uykusına düşmiş yatur. (V) Bağbân delügi dutdı, çakalı belâ dâmına bıraktı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde belirtisiz isim tamlaması yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. (I) İnsanın üzerindeki şehir yorgunluğunu alan bir havası var Sinop'un. (II) Rıhtım boyu uzun bir yürüyüşe çıkıp seslere kulak verin. (III) Balıkçı takalarının pat patları, kayalıkları döven dalgalar, esnaf selamlaşmaları ve bitmeyen martı çığlıkları duyulur. (IV) Zamanı telaşsızca tüketen sokak aralarında manzara farklı değil. (V) İnsanı her daim sarıp sarmalayan rehavet duygusu hep baki.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangileri özne ve yüklemden oluşmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

14. Bazı kelimelerde iyelik ekinin "sahiplik, iyelik" gösterme işlevi zamanla kaybolmuştur. Bu durumda iyelik eki almış adlarda görev değişmesi de söz konusudur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamayı örnekleyen bir kullanım vardır?

- A) Hititler Dönemi'nden başlayıp günümüze kadar pek çok tarihî ve kültürel miras birikmiş bu güzel şehirde.
B) Şu yaşıma gelip bu canım şehri yeni gördüğüm ve gezmek için yalnızca bir buçuk gün ayırmış olduğum için hayıflandım doğrusu.
C) Kabul etmek gerekir ki gidilip görülmeyen şehirleri, doğal ve kültürel değerleri keşfetmek de ayrı bir zevk.
D) Amasya'nın coğrafi konumunun korunaklı olması, çevresindeki vilayetler arasında özel bir yer bulmuş kendine.
E) Birkaç hafta önce, bir elin parmaklarını kıyıdan köşeden geçen izin günlerimizde Amasya'ya düştü yolumuz.

15. **Aşağıdaki dillerden hangisi köken bakımından Farsçaya diğerlerinden daha yakındır?**

- A) İbranice B) Arapça C) Ermenice
D) Japonca E) Macarca

16. Az sayıda, bazen bir tek türkünün etrafında meydana gelmiş; yapısı basit, kısa anlatmalardır. Kuzeydoğu Anadolu'da "kaside" olarak da ifade edilen bu tür hikâyelerde asıl olan, nesirdir; macera nesir kısmında anlatılır. Asıl halk hikâyelerimizde olduğu gibi nazım, ikinci plandadır.

Bu parçada sözü edilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Serküşte B) Tandır başı C) Karavelli
D) Divani E) Kara hikâye

17. ----, masal incelemeleri alanında daha önce yapılmış çalışmaları eleştirmiştir; ona göre masalın doğuşunu, kaynaklarını araştırmak için öncelikle masalın ne olduğunu bilmek, masalı tanımlamak gerekmektedir. A. Aarne'nin görüşüne karşı çıkararak motiflerin, masalın sabit ve en küçük birimi olduğunu kabul etmemiş, motiflerin bölünebildiğini ve çeşitlendiğini göstermiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Axel Olrik
B) Vladimir Propp
C) Lord Raglan
D) Claude Levi-Strauss
E) Roman Jacobson

18. **Bugün elimizde bulunan en eski sagu örneği aşağıdaki eserlerin hangisinde yer almaktadır?**

- A) *Köktürk Kitabeleri*
B) *Kutadgu Bilig*
C) *Dîvânü Lügati't-Türk*
D) *Atabetü'l-Hakayık*
E) *Divan-ı Hikmet*

19. Üç harflidir ağıyârı çok
Dostu azdır, hem yâri çok
Âşık olan tanır anı
Nadir gezer, efkârı çok
Bu dördlük aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?
A) Muamma B) Lebdeğmez C) Şathiye
D) Semai E) Sayışmaca
20. Doğu Anadolu ile Azeri alanına giren bölgelerdeki saz şairlerinin kullandıkları bir koşma çeşididir. Bu tür koşmalarda beyitlerin arasına, aynı uyakta bir mânî kıtası ya da uyak şeması mânîye uymayan, yedi heceli kıtalar girer.
Bu parçada sözü edilen koşma türü aşağıdakilerden hangisidir?
A) Ayaklı B) Musammat C) Zincirbent
D) Yedekli E) Tecnis
21. Elestten nûş eden şarâb-ı aşkı
Mest olup bu dâr-ı mihnetten geçer
Okuyup anlayan kitâb-ı aşkı
Ta'lim-i ulûm-ı kesretten geçer
Bu dördlükle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?
A) Koşma nazım şekliyle söylenmiştir.
B) Tüm dizeler 6+5 duraklıdır.
C) Sözcük ve ek hâlinde redif kullanılmıştır.
D) Tasavvufi mecazlara yer verilmiştir.
E) Nazım türü şathiyedir.

22. Anadolu'da oluşmuş destan zincirinin ilk halkasıdır. Kaynaklar "Zatü'l-himme, (ya da Zü'l-himme, Delhemma)" adıyla bilinen Arapça eserden tercüme edildiğini veya tesirinin bulunduğunu söylemektedir. Konu bakımından Türklerle ilgili olmamasına rağmen Türk muhayyilesiyle şekillendiği için millî bir destan kimliği kazanmıştır. Türkler tarafından çok sevilmesinin sebebi, kahramanının İslâmiyet'in yayılması uğruna kahramanlık göstermesi ve kahramanlığın mekânının Anadolu olmasından kaynaklanıyor görünmektedir.
Bu parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?
A) Battalgazi Destanı
B) Saltuk Gazi Destanı
C) Danişment Gazi Destanı
D) Manas Destanı
E) Ebû Müslümnâme
23. Badeli âşıklarımızdandır. Hem aruz hem de hece vezniyle şiirler yazmıştır. Bunlar arasında hece ile söyledikleri daha başarılıdır. Fes ve saz üzerine söylediği şiirleriyle -özellikle de *Telli Saz* adlı şiirle ünlenmiştir. Aruzlu olan şiirlerinin dili ağırdır. Mensubu olduğu Bektaşî tarikatının etkisiyle, Hazreti Ali'ye aşkla bağlanmıştır. Yolundan giden âşıklar gelecekte bir âşık kolunun oluşmasını sağlamışlardır. Bu âşık kolunda, Geredeli Figanî, Mudurnulu Yağcı Emin, Çankırılı Pinhanî, Çankırılı Cudi, Ilgazlı Naili ve Kastamonulu Yorgansız Hakkı gibi âşıklar yetişmiştir.
Bu parçada sözü edilen âşık kolu aşağıdakilerden hangisidir?
A) Deli Derviş Feryadî kolu B) Dertli kolu
C) Huzurî kolu D) Sümmanî kolu
E) Şenlik kolu

**ÖABT
2025**

**HİBRİT
KİTAP**

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

MEB-AGS ÖABT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ

ÇIKMIŞ SORULAR

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

**2013 • 2014 • 2015 • 2016 • 2017 • 2018
2019 • 2020 • 2021 • 2022 • 2023 • 2024**

e-Çıkış sorulara, soruların
çözümlerine ve kitabın baskı tarihinden
sonraki güncellemelere erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

**HİBRİT
KİTAP**

e-Çıkış Sorular

PEGEM AKADEMİ

ÖABT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TAMAMI ÇÖZÜMLÜ ÇIKMIŞ SORULAR

KOMİSYON

ISBN 978-625-6287-98-3

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

İletişim:

Yayınevi: 0312 430 67 50 / Dağıtım: 0312 434 54 24 / WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net / E-ileti: yayinevi@pegem.net

1. Baskı: 2025, Ankara

Proje-Yayın: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

Ankara Özgür Matbaacılık
1250. Cad. No: 25 Ostim Yenimahalle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46821

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitapın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Testleri çözebilir.
- 3 Çözümleri görüntüleyebilir.

Detaylı anlatım için
QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

1. Adım
Üyelik
Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna **arti.pegemkampus.com** yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

2. Adım
Aktivasyon
Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan **"Aktivasyonlarım"** sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

3. Adım
Ürünlerim
"Hibrit Kitap" sekmesinden kitabımızın tamamına erişim sağlayabilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

1. Aşağıdaki eşleştirilmiş dillerden hangileri yapı bakımından benzer değildir?

- A) Çince – Tibetçe
- B) Arapça – Farsça
- C) Bulgarca – Lehçe
- D) Portekizce – Rumence
- E) İngilizce – Flemenkçe

2. Aşağıdakilerden hangisi Kıpçak grubu yazı dillerinden biri değildir?

- A) Nogayca
- B) Kumukça
- C) Karaçay-Balkarca
- D) Başkurtça
- E) Hakasça

3. Aşağıdaki eserlerden hangisi runik alfabeyle yazılmıştır?

- A) Altun Yaruk
- B) Bilge Kağan Yazıtı
- C) Köl Tigin Yazıtı
- D) Irk Bitig
- E) Tunyukuk Yazıtı

4. Bir Türk dili olmasına rağmen r/z ve l/ş ses denklikleri bakımından Moğolcayla paralellik göstermesi ve çok erken dönemlerde Genel Türkçeden ayrılması ile de Altayistik ve Türkoloji çalışmalarında önemli bir yere sahip olan Türk dili aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halaçça
- B) Altayca
- C) Hakasça
- D) Çuvaşça
- E) Yakutça

5.

- I. Kara eşek başına uyan ursar katır olmaz.
- II. Kız anadan görmeyince öğüt almaz.
- III. Yapagulu gökçe çimen güze kalmaz.
- IV. Güyegü ogul olmaz.
- V. Kül depecük olmaz.

Bu cümleler aşağıdakilerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) *Garib-name*
- B) *Dede Korkut*
- C) *Kutadgu Bilig*
- D) *Divanü Lügâti't-Türk*
- E) *Atebetü'l-Hakayık*

6. Kazan tig kaynap uş sevdâ bişürdüm

I

Nizâmî balıdın halvâ bişürdüm

II

III

Bu beyitteki altı çizili ekler sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) vasıta – bulunma – isimden fiil
- B) zarf-fiil – ayrılma – fiilden fiil
- C) fiilden fiil – ilgi – geniş zaman
- D) vasıta – ayrılma – geniş zaman
- E) zarf-fiil – ilgi – fiilden fiil

7. Ol ödün ayıg ögli tigin, inisi, inçe tip sakıntı: Ögüm kañım içim tiginke sever, mini aklayur erti. Amtı içim taluyka barıp erdini kelürser, takı ağırlıg bolgay men takı uçuz bolgaymen tip sakıntı: amtı birle barayın! Ötrü kañı hanka inçe tip ötünti: içim tigin ölüm yirke barır. Negülüg kalır men teñrim?

Bu parçaya göre Uygur Türkçesiyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Belirli geçmiş zaman eki, tonlu sesle sonlanan sözcüklere de tonsuz biçimde eklenmektedir.
B) Yönelme durumu ekinin ünsüzü uyum dışındadır.
C) Eklerin sonundaki -g sesi korunmuştur.
D) Gelecek zaman için kullanılan ek “-sar/-ser”dir.
E) Geniş zaman ekine eklenen kişi eki zamir kökenlidir.

8. Bilig bilmez kişi ol sabıg alıp yagru barıp üküş kişi öltüg
I II
ol yergerü barsar Türük bodun ölteçisen Ötüken yer olu-
rup arkiş türkiş ısar neñ burjug yok. Ötüken yiş olursar
bengü il tuta olurtaçı sen Türük bodun tok arkuk sen
III
açsar tosık ömez sen bir todsar açsık ömez sen antağırın
üçün igidmiş kaganırın sabın almatın yir sayu bardır.
IV V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9.

Türk nazmıda çü min tartıp alem
Eyledim ol memleketni yek-kalem

Klasik Çağatayca ile yazılmış bu beyitte geçen hangi sözcükler, biçim bilgisi bakımından klasik Osmanlıca-da farklı kullanılmıştır?

- A) nazmıda – memleketni
B) min – alem
C) min – memleketni
D) nazmıda – eyledim
E) alem – eyledim

10. Ebû Nâsır bin Zâhir bin Muhammed es-Serahsî rahmetu'llâhi 'aleyhi bir kitâb cem eylemiş kim her bir sözi bir cân değer; ammâ gördüm ki terkîb muhallel ve muhabbat olga bolga 'ibâretince yazmışlar. Diledim ki bu latîf ve şerîf nüshanuñ lutfi ve şerefi dahı artuk ola; ol sakîm 'ibâretten sarîh ve fasîh ve rûşen Türkçeye döndürdüm.

Bu parçada geçen “sarîh ve fasîh ve rûşen Türkçe” ile aşağıdakilerden hangisi kastedilmektedir?

- A) Karahanlı Türkçesi
B) Harezmi Türkçesi
C) Çağatay Türkçesi
D) Eski Uygur Türkçesi
E) Eski Anadolu Türkçesi

11.

Türk diline kimsene bakmaz-ıdı
Türklere hergiz gönül akmaz-ıdı
Türk dahı bilmezidi ol dilleri
İnce yolu, ol ulu menzilleri

Bu şiir aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Gülşehrî
B) Ali Şir Nevai
C) Âşık Paşa
D) Kadı Burhanettin
E) Kâşgarlı Mahmut

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler birlikte kullanılmamıştır?

- A) Bâkî cemende hayli perîşan imiş varak
Benzer ki bir şikâyeti var rûzgârdan
B) Zevki kederde mihneti râhatta görmüşüz
Âyinedir biribirne subh u şâmımız
C) Minnet Hudâya devlet-i dünyâ fenâ bulur
Bâkî kalır sahîfe-i 'âlemde adımız
D) Kapında sâil olmak gayre mihmân olmadan yeğdir
Gedâ-yı kûyun olmak Mısır'a sultân olmadan yeğdir
E) Bağ-ı dehrin hem hazânın hem bahârın görmüşüz
Biz neşâtın da gamın da rûzgârın görmüşüz

13. Aşağıdakilerden hangisi Türkçe kökenli değildir?

- A) taş B) baş C) diz
D) can E) kan

14. Halk biliminin ilk kuram ve yöntemlerindendir. Masalların incelenmesi amacıyla geliştirilmiş, daha sonra diğer halk edebiyatı türlerinin incelenmesinde de kullanılmıştır. Temel amacı; metinlerdeki motifleri esas kabul ederek herhangi bir metnin ne zaman, nerede ortaya çıktığını ve ilk şeklinin nasıl olduğunu belirlemeye çalışmaktır. *Motif Index of Folk Literature* bu kuramın en önemli eserlerindendir.

Bu parçada sözü edilen kuram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikoanalitik
B) Sözlü Kompozisyon
C) İşlevsel Halk Bilimi
D) Tarihî - Coğrafi Fin
E) Bağlamsal

15. Zülkarneyn (İskender) Semerkant'ı geçerek Türk ülkelere yönelince, Türk hakanı ----, Hucend Irmağı kıyısına kırk gözcü yerleştirerek ona karşı tedbir almıştı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Oğuz Kağan B) Alp Er Tunga C) Şu
D) Siyenpi E) Deli Dumrul

16. Aşağıdakilerden hangisi, Nasrettin Hoca'nın fıkralarından bazılarını nazma dönüştürmüştür?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Orhan Seyfi Orhon
C) Orhan Veli Kanık
D) Yahya Kemal Beyatlı
E) Rıza Tevfik Bölükbaşı

17.

Nice civânları eyledin türâb
Bülbülün yerinde çağırır gurâb
Çarsın pazarların hep olmuş harâb
Solmuş gazel dökmüş bostânın bâğın

On altı dörtlükten oluşan bir şiirden alınan bu şiir parçasının nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Destan B) Koşma C) Semai
D) Türkü E) Varsağı

18. Halk hikâyecileri, anlattıkları hikâyelere zenginlik katmak amacıyla aralarda asıl hikâyeden farklı olarak kısa, men-sur, ibret verici veya komik hikâyeler anlatmaktadır.

Bu hikâyelere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fasil B) Karavelli C) Döşeme
D) Muhavere E) Kara hikâye

19. Türk süsleme sanatının önde gelen minyatörcülerindendir. Asıl adı Abdülcélil Çelebi'dir. Aslen Edirneli olup daha sonra İstanbul'a gelmiş ve burada ölmüştür. *Atalar Sözü Destanı*'yla ünlenmiştir.

Bu parçada anlatılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güvahi
B) Âsık Ömer
C) Bayburtlu Zihnî
D) Levnî
E) Gevherî

20. XIV. yüzyılda özellikle Yunus Emre tarzını devam ettirmesiyle öne çıkmıştır. Asıl adı Alâaddin'dir. Kaynaklar onun, Abdal Musa'nın müridi olduğunu ve mahlasını ondan aldığı belirtilir. Sade Türkçe ile samimi şiirler yazan şairin *Divan*'ından başka *Gülistan*, *Gevher-name*, *Minber-name*, *Budala-name*, *Saray-name*, *Dil-güşa* gibi eserleri de bulunmaktadır.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdal Zeliî
- B) Güvenç Abdal
- C) Kazak Abdal
- D) Pir Sultan Abdal
- E) Kaygusuz Abdal

21. Âşıklığın esasını, karmaşık bir yapıya sahip olan rüya oluşturmaktadır. Gerek âşıklık geleneğinde gerekse halk arasında kabul gören rüya motifi, dört safhada gerçekleşir.

Bu parçada belirtilen dört safha sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Hazırlık - Rüya görme - Uyanış - İlk deyiş
- B) İlk deyiş - Hazırlık - Bade içme - Uyanış
- C) Bade içme - Uyanış - Rüya yatma - Hazırlık
- D) Rüya yatma - Bade içme - Hazırlık - Rüya görme
- E) Uyanış - İlk deyiş - Rüya görme - Hazırlık

22.

Fıtıl-veş giy külâhı şem'a-yı sûzâneden çıkma
Dolaş şem'in civârın merkez-i pervâneden çıkma
Eğer maksat seyâhatse gönül deryâ-yı vahdette
Habâb-ı bâde-veş devret leb-i peymâneneden çıkma

Aruz ölçüsü ile yazılan bu beyitler aşağıdaki nazım türlerinden hangisine örnektir?

- A) Divan
- B) Semai
- C) Selis
- D) Satranç
- E) Kalenderî

23.

Dost bî-pervâ felek bî-rahm devrân bî-sükûn
Derd çok hem-derd yok düşman kavî tâlî' zebun

Bu beyitte kullanılan aruz vezni; "dost", "rahm" ve "derd" sözcüklerini bir kapalı, bir açık (- .) hece değerinde okumayı gerektirir.

Aşağıdaki beyitlerin hangisinde benzer bir durum söz konusudur?

- A) Bezm-i 'aşk içre Fuzûlî nice âh eylemeyem
Ne temettu' bulunur neyde sadâdan gayrı
- B) Beni cândan usandurdu cefâdan yâr usanmaz mı
Felekler yandı âhumdan murâdum şem'i yanmaz mı
- C) Saçma ey göz eşkden gönlümdeki odlare su
Kim bu denlû dutuşan odlare kılmaz çâre su
- D) Gıtdün ammâ ki kodun hasret ile cânı bile
İstemem sensüz olan sohbet-i yârânı bile
- E) Âkıbet gönlüm esir itdün o gîsûlarla sen
Hey ne câdûsın ki âteş bağladun mûlarla sen

24. Aşağıdaki beyitlerin hangisinde teşhis sanatı vardır?

- A) Büydan hoş rengden pâkîzedür nâzûk tenün
Beslemiş koynında gûyâ kim gül-i ra'nâ seni
- B) Ser-nâme-i muhabbeti cânâna yazmışam
Hasret risâlesin varak-ı cânâ yazmışam
- C) Geldümse ne var ben şu'arâ bezmine âhir
Âdet budur âhirde gelir bezme ekâbir
- D) Ey Necâtî yüri sabr eyle elünden ne gelür
Hûblar cevri ü cefâyı kime öğretmediler
- E) Tahammül mülkini yıkdun Hülâgû Han mısın kâfir
Aman dünyâyı yakdun âteş-i sûzân mısın kâfir

25.

Güyyâ Nûşîrevân-ı subhdur kim 'adl için
Lâceverdî kubbeye zencir-i zer asar güneş

Bu beyitte geçen "Nûşîrevân"ın divan şiirinde anılan özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güneş gibi parlak olması
- B) Mavi gökyüzünü temsil etmesi
- C) Sabah ülkesinin hükümdarı olması
- D) Boynuna altından bir zincir asması
- E) Adaletli bir hükümdar olması

26. XVII. yüzyıl şairlerinden Sabit, *Zafer-name* adlı mesnevisinin başında

Urup nazm-ı Leylâ vü Mecnûn'a el

Deliye söz atma sakın vâz gel

diyerek aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiş olabilir?

- A) *Leylâ ve Mecnûn*'un dilinin ağır terkiplerden oluştuğunu
- B) *Leylâ ve Mecnûn*'un yazılmış en iyi aşk mesnevisi olduğunu
- C) *Leylâ ve Mecnûn*'un gerçeklikten uzak olduğunu
- D) Nazım yerine nesri tercih ettiğini
- E) Yeni ve farklı konular bulmak istediğini

27.

Hasret-i hançer ile cism-i felâket-zâ hayf
Oldı sad pâre meger gitdi o bî-pervâ hayf
Haşre dek vird-i zebân ola Nedîmâ vâ-hayf
Hâr-ı fûrkatle Neşâtî-i hazînün vâ-hayf
Dâmen-i ülfeti çâk oldı girîbânı bile

Son bendi verilen bu musammatla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Neşati, Nedim'in şiirini tahmis etmiştir.
- B) 1, 2 ve 3. mısralar Nedim'e; 4 ve 5. mısralar Neşati'ye aittir.
- C) Şiirin nazım şekli müsebbadır.
- D) Nedim, Neşati'nin şiirini tazmin etmiştir.
- E) Methiye türünde yazılmış bir şiirdir.

28.

Nevâyî ger işitseydi nevâ-yı bûlbûl-i tab'um
Diyeydi yahşırak tuymuşdur ol üslûb-ı Selmânı

XVI. yüzyıl şairlerinden Hayalî'nin bu beytinden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hayalî, Selman'ın üslubunu beğenir.
- B) Nevai, etkili olmuş bir şairdir.
- C) Hayalî, Nevai'yi "yahşırak" sözcüğü ile Çağatayca koşturmuştur.
- D) Hayalî, yetenekli bir şair olduğu kanısındadır.
- E) Hayalî, şiirlerine Nevai'nin ilgisiz kaldığını iddia etmektedir.

29. Şekil ve içerik özellikleri bakımından kasidede farklı bir tarz ortaya koyan şair; "nesib" ve "methiye" bölümlerini kısaltmış, özellikle "fahriye" bölümünü genişletmiştir. Hatta "nesib" bölümünü tamamen kaldırarak doğrudan "fahriye" ile başladığı kasideleri de vardır.

Bu parçada şiirinin özelliklerinden söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nedim
- B) Nevî
- C) Nefî
- D) Nabi
- E) Nailî

30. Tezkiresini yazarken Cami'nin *Baharistan*'ını, Ali Şir Nevaî'nin *Mecalisü'n-Nefais*'ini ve Sehi Bey'in *Heşt Behişt*'ini model almakla beraber, onların kronolojik tasnifine karşılık, alfabetik sıralamayı tercih etmiştir. Türk edebiyatında bu uygulama ilk kez onun tarafından kullanılmıştır.

Bu parçada sözü edilen tezkire yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Çelebi
- B) Beyani
- C) Ahdî
- D) Latîfî
- E) Âlî

31. Seyahat-namenin özel bir türüdür. XVII. yüzyıldan sonra yaygınlık kazanmıştır. Anlatılan yerlerin siyasi, kültürel ve ekonomik özelliklerinin de yer aldığı gezi notlarıdır.

Bu parçada özellikleri verilen tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sefaret-name
- B) Pend-name
- C) Kıyafet-name
- D) Sur-name
- E) Gazavat-name